

LÜHIDALT**Tegevustoetuste taotlemine**

Kultuuri, spordi, külaelu, noorsootöö ja religiooni valdkondade tegevustoetuse küsimise tähtaeg 2014. aastaks on 1. september 2013!

Kuna 1. september langeb aga pühapäevasele päevale, siis võib taotlused tuua või saata vallavalitsusele ka 2. septembril 2013, kuid mitte hiljem.

Täpsem info koos viidetega asub Tapa kodulehel aadressil http://www.tapa.ee/index.php?page=107&action=article&article_id=640.

Indrek Jurtšenko,
kultuurispetsialist

Valimisreklaamist

20. oktoobril 2013. a toimuvate Tapa vallavolikogu valimistel kandideerivate erakondade, liitude ja üksikisikute valimisreklaami ei avaldata Tapa valla ajalehtedes Sõnumed ja Tapaskije Vesti.

Valimisteemaliste poliitiliste ja propagandartiklite avaldamiseks antakse välja nii eesti- kui ka venekeelne 4-leheküljeline vaheleht, mis ilmub 27. septembril ning mille maksavad kinni materjali avaldajad.

15. septembril kell 15 toimub Tapal arenduskojas (Roheline 19) kõikide Tapal kandideerivate erakondade, valimisliitude ja üksikkandidaatide koosolek, kus loosi teel selgitatakse välja materjali paiknemine lehekülgedel.

Eelnevalt palun anda informatsiooni meile arenduskoda@arenduskoda.ee või telefonile 5648 5208, kes soovivad pakutud võimalust kasutada. Samas saab ka täpsemat infot avaldamistingimuste ja orienteeruva maksumuse kohta.

Heiki Vuntus, toimetaja

Kesklinn sai videokaamerad

Tapa kesklinna paigaldati videovalvesüsteem. Valvekaamerad asuvad kaheksas kohas kesklinnas, et nende abil oleksid linna käidavamad kohad jälgitavad. Politsei saab videopilti vaadata ja kaameraid liigutada tahvelarvuti abil jaoskonnas. Süsteemi paigaldamise eesmärk on avaliku korra tagamine ja avalikus ruumis korra rikkumiste tõkestamine. Projekt läks maksma ligikaudu 17 000 eurot. VT (06.08.2013)

Ilus suveilm oli Tapa linna sünnipäevakontserdile toonud palju vaatajaid. Loe lähemalt lk 4.

Foto Heiki Vuntus

Taas tarkust koguma

Tarkusepäeval, 1. septembril kell 10, avab õppeaasta Jänedale koolipere. Teiste Tapa valla koolide ja lasteaedade avaaktused toimuvad 2. septembril pärast uue kooliaasta avamist (kell 8 kogunetakse linna keskpplatsile) ning järgnevat rongkäiku läbi linna. Lehtse ja Tapa linna koolides toimuvad õppeaasta avaaktused kell 9. Lisaks on Tapa gümnaasiumis pidulik aktus 1. ja 12. klasside õpilastele kell 10. Õppeaasta avatakse pidulike avaaktusega ka linna lasteaedades.

Võrreldes möödunud õppeaastaga, alustab tänava kooliteed veidi vähem lapsi. Ehkki täpsed andmed selguvad alles esimesel õppenädalal, oodatakse 1. klassi linna eesti kooli 51 last, vene kooli 20, Jänedale 6 ja Lehtsesse 3 õpilast. Lasteaiad ootavad täiendust rühmadesse 71 uue lapse näol. Tore on, et kõik lasteaiakohta taotlenud vanemad on koha oma lapsele saanud remonttööde käigus uuendatud rühmaruumide ja

korrastatud õuealaga majades.

Uute õpilaste kõrval, lisaks 1. klassi astujatele 34 õpilast 10. klassi, on Tapa gümnaasiumi õpetajate kollektiiv täienenud uute õpetajatega: klassiõpetaja Kadri Ambos, bioloogia-keemia õpetaja Mall Koppel, ajalooõpetaja Raigo Loide ja eesti keele ja kirjanduse õpetaja Karin Vuntus. Vastutusrikkale kohale 1. klassi õpetajatena asuvad uue õpetaja Kadri Ambose kõrval kogunud õpetajad Maia Külmallik ja Sirje Pipenberg. Tapa vene gümnaasiumis võtab kooliastutajad oma hoole alla Nataliya Shelabotina.

Et uuenenud põhikooli- ja gümnaasiumiseadus annab senisest enam otsustusõigust kohaliku omavalitsuse tasandile, on uut tarkust vaja koguda ka õpetajatel, koolijuhtidel, kooli pidajal, õpilaste vanematel. Ikka selleks, et koostöös valmiks otsused, mis võimaldaksid kõigile meie lastele võimete kohase arengu toetavas ja häid inimsuhteid väärtustavas

õpikeskkonnas. Seejuures ei saa ükski tark otsus sündida hoolekogu arvamusest, nõusolekust, hinnangust, osalusest. Uudsenäo hoolekogule antud ülesanne kehtestada kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord, mis on esmakordne lisandus senistele osalusõigustele.

Turvalist kooliteed ja osalusrohkust rikastavat uut õppeaastat meile kõigile.

NB! Lapsevanematel, kelle lapsed sõidavad Tapa valla koolidesse, palume tutvuda uue volikogu määrusega koolisõidukulude hüvitamisest Tapa valla kodulehel haridustemaatika all (avaldatud ka tänases lehes lk 6) ja kohe esimestel koolipäevadel teatada vajalikust marsruudist kooli.

Mare Tõnisson,
haridusspetsialist

Sügislaad toob talveks varud salve

14. septembril ootab Jänedale kõiki sügislaadale, et taas pakkuda külakosti, seda mekkida kohapeal ja ka kaasa osta.

Sügislaad on Jänedale külalisi rõõmustanud ikka suure valikuga kõigest värskest ja värvilisest, mida sügisene aed meile pakub. Peipsiääre „tungraud“ - sibulad ja küüslauguaroomi levitavad palnikud on vaid üks osa populaarsetest ja küsitumatest kaupadest. Suitsuliha mitmel erineval moel,

lisaks vutid ja kala, kodune leib, juur- ja puuviljad – valik on suur. Kel pole suvel asja olnud peenramaale, saab sügislaadalt osta ka vajaliku talvevaru või siis täiendada sellega, mida seni veel puudus.

Laada korraldajad pakuvad ka käepärast kärumehe teenust, et ostetud suurem kogus talvekartuleid või noori õunapuid saaks autole lähemale viidud kergema vaevaga.

Kartuli- ja õunasortide näitus on juba aastaid traditsiooniliselt

pakkunud võimalust uusi maitseid ja elamusi nautida – nii ka sel aastal.

Kui sügisesed saagid on salves, ei pea veel sugugi kodu poole kiirustama – õhtul on taas üle pikkade aastate Musta Täku Talli laval Anne Veski. Miks siis mitte jääda Jänedale veidi kauemaks ning tantsida tuntu ja armastatud lugude saatel.

Signe Kalberg

LÜHIDALT**Avatud on Hajaasustuse programmi taotlusvoor**

Maavanem on välja kuulutanud Hajaasustuse programmi 2013. aasta taotlusvoor.

Hajaasustuse programmi eesmärgiks on hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele tagada head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades.

Taotleja elukoht rahvastikuregistri alusel peab olema sama majapidamine, millele toetust taotletakse ja registrikanne ei saa olla hilisem kui 01.01.2013. Samuti peab taotleja leibkonda kuuluma taotluse esitamise hetkel vähemalt üks kuni 18aastane isik, kelle alaline elukoht rahvastikuregistri alusel on majapidamine, millele toetust taotletakse ja registrikanne ei saa olla hilisem kui 01.01.2013. Taotlusel võivad olla kaastaotlejad oma majapidamisega, kellele ei laiene kuni 18-aastase isiku leibkonda kuulumise nõue.

Programmist toetatakse järgmisi valdkondi:

- veesüsteemid,
- kanalisatsioonisüsteemid,
- juurdepääsuteed,
- autonoomsed elektrisüsteemid.

Toetuse maksimaalne suurus on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastaotleja rahaline oma- ja kaasfinantseering abikõlblike kulude osas peab olema vähemalt 33,33% ning toetus ei saa olla suurem kui 2/3 projekti üldmaksumusest, seega taotleja peab arvestama vähemalt 1/3 osas oma rahalise panusega.

Maksimaalse toetuse summa arvutamisel võetakse arvesse ka aastatel 2008–2012 hajaasustuse veeprogrammist saadud toetuse summa.

Taotlusi võetakse vastu alalise elukoha järgses kohalikus omavalitsuses. Taotluste esitamise lõpptähtaeg on 7. oktoober 2013. a.

Täpsem informatsioon toetatavate tegevuste ja abikõlblike kulude kohta Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kodulehel.

Programmi kontaktisik Tapa vallas on arendusnõunik Vahur Leemets, tel 322 9658, vahur.leemets@tapa.ee.

Tapa vallavalitsus

**Tapa muusikakooli
avaaktus toimub
2. septembril kell 16**
Tapa kultuurikojas.
Kõigil esimesse klassi
minejatel palume olla
kohal pool tundi varem.

Tapa muusikakool

Rõõmsat kooliaastat!

Maailmakuulus teadlane Albert Einstein ei pidanud vajalikuks jätta meelde asju, mida on võimalik raamatust järele vaadata. Olen paljuskki temaga nõus. Kuigi mälu treenimise seisukohalt on mõningate asjade pähe õppimine ehk siis meelde jätmine harjutamine vajalik, on siiski ka äärmiselt oluline oskus infot õigest kohast kiiresti leida. Ei ole ju võimalik kõike pähe õppida!

Kooliaasta algus paneb ka täiskasvanuid aeg-ajalt kooliteele tagasi mõtlema. Kas siis nostalgia või ebamugavustundega.

On neid, kes mäletavad peensusteni esimest aktust koolimajas. Mida ütles direktor, mida klassijuhataja, mida esimene pinginaaber. On neid, kes mäletavad, et sadas uduvihma ja pargist läbi jalutades oli tunda seenelõhna. Et koolimaja lõhnas veidi laki ja värvi järele ning et pinginaabril oli ilus sinine ranits. Palju ilusam, kui enda roheline.

Mõnele jäävad jälle meelde laulud, mida aktusel lauldi või kes kuhi istus. Nad teavad seda veel aastaid hiljemgi

nagu oleks see olnud eile.

Mõni aga ei mäleta esimest koolipäeva üldse. Ainult veidikene, läbi udu meenub, et oli keegi tüdruk, kelle käekõrval aula aset täitvasse võimlasse mindi.

25-aastasena on isegi veidi piinlik, et ei mäleta oma esimest pinginaabrit. Küll aga on üsna selgesti mees lasteaija lõpupidu ja pauguga lõhkenud õhupallid ning asfaldil puruks kukunud sukapüksid.

Sama eredalt on mees vahetundides mängitud mängud või matemaatikatunnis tuntud igavus. Aga ei ühtki nime ega nägu, saati siis seda, kes kellega istus. Just seepärast on klassikokkutulekud võimalud. Sest alati on keegi, kes mäletab asju, mida sina ei mäleta.

Ja endalegi üllatuseks võid avastada, et klassivend või -õde, kes kooliajal mitte millegagi silma ei paistnud, on nüüd hea ja aval suhtleja.

Las olla siis uus kooliaasta ka uute alguste aeg neile, kel kooliaeg juba selja taga. Paras aeg, et õppida üle olema elamustest, mis ei olnud nii meeldivad ja asendada need

toredamatega. Kui endal ei meenu, las räägivad siis teised mõne toreda seiga. Eriti oluline on see neile, kel omal lapsed koolis. On ju kodu suhtumine kooli aluseks lapse hinnangutele. Ent kui ema-isa seostavad kooliaega vaid ebameeldivustega, mis “tuleb üle elada”, kuis saakski laps arvata teisiti? Vanemate heakskiit, nende tunnustav tähelepanu on ju nii oluline.

Head õpetajad, kui vähegi võimalik, laske noortel võimalikult palju ise lahenduseni jõuda. Kui vaja, laske neil ka n-ö jalgratast leiutada või kirvega lahtisest uksest sisse murda. Et nad lisaks muredele näeksid ka lahendusi ning oskaksid vaadata mündi teist külge. Just sellest oskusest näib olevat noortel sageli vajaka.

Sest nagu on öelnud eesti kirjanik Arvo Valton: “Raamatust saad teadmisi, õpetajalt oskuse neid läbi seedita, kuid üksnes oma enese mõtlemine võib viia sind tarkuseni.”

Rõõmsat kooliaastat!

Alari Kirt,
vallavanem

Laagris valminud töödest koostati ka näitus.

Foto Eve Allsoo

Kunsti- ja keelelaager Karepal

7.–13. augustini oli 19 noorel suurepärase võimaluse osaleda kunsti- ja keelelaagris Karepal. Seitse laagripäeva sisustati väga erinevate tegevustega – koos maaliti, joonistati, tehti *land art*. Maalitud sai objekte otse vette, vooliti savist asju, lisaks matkati ja õhtuti sai korraldatud erinevaid võistlusmänge. Suurepäraseid päikesepaistelised ilmad andsid võimaluse iga päev käia ujumas. Laagri omapära seisnes selles, et seal osalesid nii Tapa gümnaasiumi kui ka Tapa vene gümnaasiumi noored. Eelkõige parendas laagris viibimine eesti noortel vene keele oskust ja naaber-kooli lapsed said suhelda eesti keeles. Noored ise pidasid seda oluliseks.

Üheks suureks elamuseks oli noortele eesti tipp-

kunstnike poolt korraldatud *performance'i* ja installatsiooni etendus Karepal Sagritsa majamuseumi õuel. Etenduse pealkiri oli „Torm“. Kuna laagrisse olid kokku tulnud just need noored, keda huvitab kunstiga tegelemine, siis juhendajatena sai püütud seda huvi ka säilitada ja ikka juurde süstida. Kogemuse avardamiseks soodustas Karepa kohana teha öiseid rännakuid mere äärde, kuulata ja nautida mere hääli ning helisid, samuti jälgida valguse ja varju mängu. Neid tundeid ja emotsioone püüti ka võimalikult palju paaberile panna. Kogetud sai ka tugevat äikesetendust merel. Igas korralikus laagris on planeeritud ööhäire, kuna loodus pakkus sel ajal võrratud tähesaju mängu, võeti vastu otsus

ööhäire asemel vaadelda seda imet ja seejärel minna vaatama lumavat päikesetõusu. Suvi on koostegutsemiseks tõeliselt tore aeg! Lõpetuseks tänane Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutust ja Tapa gümnaasiumit, kelle raha aitas kunsti- ja keelelaagrit korraldada. Noorte tagasisidest ilmses, et korraldatud mängud olid lahedad ning kõik ühised tegemised, toimetamised kujunesid õpetlikeks ja huvitavateks. Noorte jaoks oli samuti oluline, et saadi juurde uusi sõpru ning nooremad koolikaaslased andsid neile igasse päeva juurde energiat ja nendega oli väga vahva. Laagris osalejad oleksid ka järgmine kord kindlasti uuesti tulijad.

Eve Allsoo

Koolialguse tähistamine Tapa vallas

Õppetöö algust tähistavad Tapa valla koolid koos juba neljandat aastat. Traditsioonilised üritused nagu avaktus linna keskväljakul, rongkäik ja õhtune pidu on kõigile teada ja tuttavad. Tänavu lisandub 2. septembril esmakordselt sellesse nimistusse ka Tapa valla koolide vaheline sügisene teatejooks. Kõik täiskasvanud, kellel on aega ja võimalust, tulge noortele kaasa elama ja neid koolialgusepäeval julgustama, samuti võivad õhtusest peost osa võtta kõik inimesed, kes seda soovivad.

Koolialguse tähistamise kava 2. septembril:

8 – Kogunemine Tapa linna keskväljakul;
8.15 – Kooliaasta avamine

Tapa linna keskväljakul – avasõnad ütlevad vallavanem Alari Kirt, haridusnõunik Mare Tõnisson ja kõik ühist avaaktusest osavõtavad Tapa valla koolide direktorid;

8.30 – Koolialguse rongkäik: Tapa linna keskväljak – Pikk tn – Jaama tn – Kesk tn – Pargi tn – Tapa gümnaasium, Kooli tn – Tapa vene gümnaasium;

13 – Segateatejooks (4x4) 6.–7. klasside vahel – Tapa linna keskväljakul. Tänavu toimub esmakordselt ka Tapa valla koolide vaheline sügisene teatejooks, kevadel jooksevad koolid teadeti jüripäeval;

19 – Toimub Tapa gümnaasiumi sisehoovis kontsert-tantsuõhtu, kus esine-

jateks on ansambliid Sibyl Vane, DND ja Elina Born. Pärast kontserti toimub disko Tapa gümnaasiumi DJ-de esituses, pääse lastele ja noortele 2 eurot, täiskasvanutele 4 eurot, pidu kestab kella 22.45-ni. Hinnad on soodsamad kui mullu.

Üritust korraldavad Tapa vallavalitsus, Tapa gümnaasium ja Tapa kultuurikoda.

Suur tänu koolialguse tähistamispäeva toetajatele, kelleks on peale Tapa vallavalitsuse ja Tapa gümnaasiumi veel AS Silberauto ja Väino Kalsoja, AS EVR Cargo Tapa Depood, Vaba Tapa Kodanik, Tapa Mill OÜ, Takom VM OÜ jt.

Indrek Jurtšenko,
kultuurispetsialist

Tere tulemast „Noortekale“!

Taas on algamas kooliaeg ning Tapa Elava Usu Kogudus alustab noorteõhtute korraldamisega Tapa linna noortele vanuses 13–25 aastat. Noorteõhtutel saab kuulda kaasaegset sõnumit kristlaste elust, TEUK bändi muusikat, mängida ja suhelda. Lisaks sellele pakume sööki ja jooki.

Sellel hooajal on plaanis rääkida ja arutleda sellistel teemadel nagu: „võitlus iseendaga“, „dilemmad“, „armastus“, „masendus“, „õnne

allikas minu elus“, „õnnistus ja needus“, „milleks mulle kogudus?“ jms. Noorteõhtutele on oodata erinevaid külalisi, kes teevad muusikat ja kõnelevad mainitud teemadel ning räägivad oma elust. Möödunud aastal rääkisid oma elust ja kogemustest Immanuel Volkonski, Arne Matetski jt. Alati on olemas ka tõlge vene keelde.

Tapa Elava Usu Koguduse noortetöö ei piirdu ainult noorteõhtutega. Sellel hooajal korraldame Airsofti män-

ge, talvemänge, plaanis on paadimatki ning käime külas ka teiste koguduste noortel. Igaüks, kellele antud üritused huvi pakuvad, on teretulnud. Meie uksed on avatud kõigile.

Noorteõhtute hooaeg algab 31.08.2013 Airsofti mänguga ning jätkub grilliõhtuga aadressil Tapa, Kooli 1. Küsimuste tekkimisel võtke ühendust: aleksandrkravt-suk@yahoo.com

Aleksandr Kravtšuk,
Tapa Elava Usu Koguduse
Noorteuht

Tasa astub uus kooliaasta julgel sammul lähemale. Uue õppeaasta algus paneb kõiki vanemaid ja vanavanemaid mõtlema oma laste ja lastealaste peale, kes lähevad lasteaeda või kooli. On ju kõigi nende hea käekäik neile oluline. Paljus selles toetavad peresid õpetajad. Oma esimesi õpetajaid mäletatakse, neist räägitakse südamesoojusega veel täiskasvanu easki. Õpetajatel aga on meeldiv tagasisidet saada oma hoolealuste heast käekäigust. Rõõmustab see, kui kellestki on saanud lihtsalt hea töötajaks, võib olla isegi koolitaja, ärimees, minister, tubli inimene. Igaüks teeb oma valikud elus ise, kuid valikute tegemiseks on tähtis, kui esimesed sammud suunatakse oskuslikult ja targalt.

Teadagi on lasteaed läbi aegade olnud lapse mängumaa, kus muuseas omandatakse algteadmised erinevatest õppeainetest, mida koolis tõsisemalt õppima hakatakse. Aastaid on lasteaias suviti tööl käinud meie endised kasvandikud, sageli meenutavad nad oma teist lapsepõlvkodu

heade sõnadega, tullakse oma rühma vaatama, küsitakse oma õpetaja käekäigu kohta. Tänuväärne on seegi, et koostöös Tapa vallavalitsuse ning MTÜ Tapa Lastekaitse Ühingu on meil võimalik tööd pakkuda õpilasmaleva rühmadele. Paljud malevalapsed on lõpetanud jällegi kunagi meie lasteaias. Meile meeldib, et meie lapsed on töökad, mõtleavad ja elus hakkama saavad. Kõik ei tule lihtsalt ja muidu, lastes tuleb palju harjumusi just läbi isikliku eeskujuga kasvatada. On tore, kui õpetajad igapäevaseid oskusi õpetavad, aga ka laiemalt lapsi arendavad. Meeldivaks üllatuseks oli suvel lasteaias postkasti tulnud tänukiri kaitseministri Urmas Reinsalult. Tänu väärilisteks osutusid Pääkese kiire rühma lapsed, kes osalesid märtsis Kaitseministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt välja kuulutatud laste ja koolinoorte joonistus-, multimeedia- ja kirjandivõistluse „Minu tuleviku Eesti! Sügisel on ees ootamas mitmed põnevad ettevõtmised, millest kindlasti

osa tahame saada. Tänuväärne on, et meie õpetajad arendavad laste silmaringi erinevates projektides ja konkurssidel osalemisega, pakkudes seeläbi lastele võimalusi silmaringi laiendamiseks, eduelamuste tajumiseks.

Rõõmu tunneme veel ka sellest, et algavaks õppeaastaks sai renoveeritud vene gümnaasiumis tühjal seisnud klassiruum, kus hakkavad kohe septembrist toimuma võimlemis- ja laulmistegevused sealse maja lasteaiarühmadele. Kindlasti jätkab tegevust ka eelmisel aastal lapsevanemate eestvõtmisel algust teinud judo treeningud.

Läheme uuele õppeaastale vastu uhkelt ja teha tahtmise tundega. Jätkame vanade traditsioonide järgimist ning oleme avatud uutele ideedele ja mõtetele. Uus tarkuse kogumise aasta, see gladiooli- ja astrivärviline, ootusärevust täis, alaku kõigile väärilt. Head uut õppeaastat suurte ja väikeste Pisipõnnide poolt meile kõigile!

Tea Väik

Karkuse küla kokkutulekul osalejad tegid ka tulevastele põlvedele meenutuseks ühispildi. Foto Eevi Lööper

Karkuse küla kokkutulek

Karkuse küla kokkutulek 4. augustil oli rahvarohke nagu alati. Tore oli näha osavõtjate hulgas nii palju lapsi. Pärast Siiri Saksa avakõnet luges 6-aastane Patrik julgelt ja ladusalt toreda luuletuse. Siis võttis akordioni kätte Rein Lööper, kunagine kolhoosipidude pillimees ja põline Karkuse elanik, keda saatus on kandnud Vändra kanti. 108-aastane maja täitis heldimapanevate nostalgiliste lgudega.

Järgnevalt esines kümnendat aastat tegutsev eakate tantsurühm Eideratas, kes vaatamata vana maja remontimata ruumidele on alati rõõmuga nõus meie üritustel osalema. Erilist elevust tekitas ühine perekonnavalss akordioni saatel. Kõige vanemat (87 a) ja kõige nooremat (2 kuud) osavõtjat autasustati Salme Liibandi tikitud ilusate diivanipatjadega.

Peale ühispildistamist kanti nibin-nabin söögilauad ja istepingid õue – oli ju imeilus ilm! „Tarekeses“ keedetud värtsika seljanka tulisust leevendasid tant-
sutüdrukute kohaletaritud suured arbuusid. Ka küpsedised ja kohv maitsesid imehästi! Oli tore ja sõbralik kokkusaamiste päev. Kohtume jälle!

Eevi Lööper

Karu kutsub külla

Eelmisel aastal tähistati kaisukaru 110. juubelit. Teddy-karu on tuntud ka Eesti lastele ja nende vanematele. Paremat sõpra kui kaisukaru oleks raske leida. Hea on oma nina peita ta karvasse kasukasse ning tunda end kaitstuna kogu suure maailma eest. Karust on saanud mänguasjade maailmas helluse ja turvalisuse sümbol. Kaisukaru juubelit tähistati suurejooneliselt mitmel pool. Näiteks Tallinna keskraamatukogus korraldati lausa kaisukaru konverents. Eesti Lastekirjanduse Keskuses aga esitleti Eesti raamatuillustatsioonide ja autorikarude näitust. Nuku(karu) kunstnike poolt tehti spetsiaalselt selleks näituseks tööd ning illustraatorid tegid näituse karuillustatsioonidest ja -piltidest. Kuna kaisukarul on ju igal aastal sünnipäev, siis on üsna loomulik, et näitus sellelgi aastal ringi rändab. Tapa linnaraamatukokku on jõudnud näituse pildiline osa – 30 karupilti, kus eri kunstnike värvilised ja rõõmsad mõmmikud peal tegutsemas. Nendest piltidest on osa jõudnud raamatutesse, osa on ekstra näituse jaoks tehtud. Kunstnik Viive Noor, kes on suur karusõber ja kelle elamises on enam-vähem kõik kohad karusid täis, neid on lausa üle 30, on ka selle toreda karu-teemalise kunstinäituse kokku pannud ja meile vahendanud. Illustratsiooninäitust täiendab raamatunäitus “Meie klassi tuli karu!”. Kas pole maru? Nii arut-

Kunstnik Mare Hundi joonistus (Internet)

leb oma luuletuses kirjanik Leelo Tungal. Tegelikult tuleb karu meie näitusel klassi küll tegelasena tuntud Karu-aabitsast. Meid huvitas, kas metsaotid on jõudnud ka teistesse aabitsatesse. On küll! Peaaegu igast neist leidsime karu metsas müttamas või kaisukaru mõne tegelase sülest. Neid aabitsaid meie näitus tutvustabki. Sealt leiab ka karuelu aabitsa, millest saame teada, kuidas väikesed päntajalad elutarkusi õpivad. Raamatunäitus “Vana karu lõi trummi” tutvustab rahvapärimust karuoti kohta. Karust on loodud rahvajutte, vanasõnu, mõistatusi,

liisusalme. Kõik teavad rahvalaulu vanast karust, kes trummi löi. Lisaks võib näituselt otsida ka selle looma rahvapäraseid nimetusi. Mesikäpp jagab ka inimestele õpetussõnu, kuidas teda kohates metsas käituda. Pildi- ja raamatukarud ootavad teid Tapa linnaraamatukogus kuni 28. septembrini. Näitus on mõnusaks tujutekitajaks kõigile raamatu- ja kunstisõpradele vanusest hoolimata.

Kersti Burk ja Margit Lättemägi, Tapa linnaraamatukogu

Kogumiku autor Kalju Soomeri raamatutuvustusel Lehtse raamatukogus. Foto Lehtse raamatukogu arhiivist

Kogumiku „Tapa I Keskkooli 41. lend“ esitlus

Nagu hea lugeja võib aru saada, et järgnevalt tuleb juttu minu raamatust, mis ilmus trükist selle aasta mais. Sõnumete juunikuu numbris oli intervjuu, milles ma üritasin anda ülevaadet raamatu koostamise, trükkimise ja muude aspektide kohta. Sellest ajast on nüüd hulga vett merre voolanud. Mis on vahepeal toimunud? Paljutki. Raamat on jõudnud lugejateni ja nende poolt üsna heade sõnadega vastu võetud. 6. juunil oli raamatu autorite (41. lennu) klassi kokkutulek, kus kõik osalenud, kunagised õpilased ja õpetajad, said valmis raamatu omanikuks. Raamat oli müügis Tapa linnapäevadel, kus nii mõnigi 41. lennuga kunagi koos õppinud, kuid kooli mitte koos lõpetanud klassikaaslane, leidis tee raamatu juurde. Ja selle omanikuks. Raamatu esitlus toimus ka Lehtse raamatukogus, kus kohalikud inimesed aktiivselt raamatut sirvisid ning

tema kohta küsimusi esitasid. Nüüd on kätte jõudnud aeg, kus ka Tapa linna kodanikel tekib võimalus raamatuga lähemalt tuttavaks saada. Raamatu „Tapa I Keskkooli 41. lend 1952-1963“ esitlus Tapa linnaraamatukogus toimub 10. septembril kell 17.30. Raamatu koostajana oleks mul suur heameel näha teid esitlusel. Eriti tore oleks seal kohtuda samal ajal Tapa I keskkoolis õppinutega. Ma koostas in küll raamatu, kuid kuna ma ise liitusin 41. lennuga alles 8. klassis, siis puuduvad mul andmed mitmete varem selle lennuga koos õppinud klassikaaslaste kohta. Ma tean, et nii üks kui teine neist on meie kõrval ja me jalutame ehk tänaval teineteisest mööda, kuid me ei ole tuttavad. Nüüd oleks tore tuttavaks saada. Oodatud olete kõik, kallid talpalased! Kalju Soomeri, raamatu koostaja ja autor

Lehtse raamatukogus

9. augustil toimus Lehtse raamatukogus raamatu „Tapa I Keskkooli 41. lend 1952–1963“ esitlus. Raamatu koostaja Kalju Soomeri on sinna kokku koondanud lisaks Tapa I keskkooli 41. lennu kronoloogiale ja rikkalikule fotomaterjalile ning endiste õpetajate ja õpilaste mälestustele kooliajast ka oma kodukoha ja selle ümbruses toimunud sündmuste ajaloo. 1963. aastal lõpetanute käekäik ja

praegused tegemised on ära toodud väikesest Läpi koolist Jänedal lähedal kuni Ameerika ja Venemaani välja. See raamat on samas ka pärandkultuuri fikseerimine. Alles hiljem hakkame mõistma kui väärtusliku materjali on K. Soomeri kaante vahele saanud. Kokkutulnud said lahkudes kaasa koostaja autogrammiga varustatud nägusa kõvakaanelise raamatu. Jüri Freimann

Austatud SEB Tapa iseteeninduskontori kliendid

Anname Teile teada, et SEB Tapa iseteeninduskontor aadressil Jaama 1 lõpetab tegevuse: viimast päeva on kontor avatud 10. septembril 2013. Sularaha välja võtmiseks ja sisse maksmiseks ning määratud saajatele maksete tegemiseks saate ka edaspidi kasutada samal aadressil asuvat SEB pangaautomaati. Kõiki peamisi pangatehinguid on võimalik teha Tapa Postipangas aadressil Pikk 3.

Lähim SEB täisteenusega pangakontor on Rakveres aadressil Turuplats 2.

Lisainfo klientidele telefonil 665 5100.

Teie SEB

Algab registreerimine Priit Pärna animafilmifestivali töötubadesse

Avatud on registreerimine Priit Pärna 2. animafilmifestivali laste ja noorte töötubadesse. Laste ja noorte animatsiooni töötoad toimuvad 14.–17. oktoobril 2013 Tapa gümnaasiumis III korrusel meedia aulas. Koolituse läbiviijaks on MTÜ Nukufilmi Lastestudio, kohapeal abistavad ka gümnaasiumi meediaõpetajad ja teised vabatahtlikud animafilmihuvilised.

Töötubadesse saab registreerida kuni 9. oktoobrini aadressil: info@nukufilmilastestudio.ee, elo@nukufilmilastestudio.ee või Elo Liiv telefonil 5698 4477. Koolitusest saavad osa võtta kuni 80 Arenduskoja Leader piirkonna, Lääne-Virumaa, Tapa valla ja naabervaldade last ja noort vanuses 6–18 (19), suure huvi korral ka väljastpoolt eelpoolnimetatuid piirkondi. Tööpäevakutele saavad tulla lapsed ka koos filmihuviliste vanematega. Eelregistreerimisel palume tingimata kirja panna oma nimi, lapsevanema nimi, mõlema telefoninumbri ja e-maili aadressid, et hiljem teiega kontakti võtta koolituse osas.

Eelmisel aastal sai esmast animaõpet pea 60 noort ja täiskasvanut, kes tegid kokku 27 animatsiooni kogupikkusega üle 13. minuti: <http://www.tapa.ee/videod>. Festivali esimese Grand Prix võitis Tapa gümnaasiumi õpilane Sandra Karajev.

MTÜ Nukufilmi Lastestudio põhitegevuseks on lastele ja noortele kunstilise väärtusega professionaalse filmikultuuri ja filmide valmistamise õpetamine ning mitmekülgsest arendava vaba aja veetmise pakkumine. Animatsioonifilmis põimuvad kujutav kunst, muusika, draama, kirjandus, tants, fotograafia ning veel mitmed kunstiliigid. Tänu erinevaid loomealasid sünteesivale omadusele arendab animatsioonifilmidega tegelemi-

ne: koostööoskust, silmaringi ja kultuuriteadlikkust, tehnilist taipu, ilumeelt, keeleoskust (nii verbaalset kui visuaalset), loominguoskust, käelist osavust, loogilist mõtlemist.

NB! Etappide mahud ja keerukusastmed varieeruvad vastavalt osalejate eale ja varasemale kogemusele.

I Erinevad animatsiooniliigid. Illustreerivad näited – mõisted: piksillatsioon, joonis-, lame-nukk- ja plastiliinanimatsioon.

II Filmitegemise etapid ja nende järjekord – mõisted: kirjanduslik stsenaarium, pildistsenaarium, kujundus, tegelaskujud ja dekoratsioonid, võtte ettevalmistus, filmimine, helindamine, montaaž.

III Kirjanduslik stsenaarium. Loo jutustamisoskus, sündmuste loogiline järjestamine.

IV Praktiline ülesanne: joonisfilmi või lamenukk tehnikas klipi loomine.

V Kaamera ja filmimine – praktiline ülesanne: erinevate stseenide salvestamine, filmitud materjali järjestamine e. montaaž. Vastavalt eale ja töötoas osalejate arvule ka helindamine.

VI Kui töötoa aeg võimaldab, siis kollektiivne piksillatsioonilõik.

Festivali korraldavad MTÜ Tapa Linna Arengu Selts koos Tapa vallavalitsusega, koostööpartneriteks on Priit Pärn, MTÜ Nukufilmi Lastestudio, Tapa kultuurikoda ja Tapa gümnaasium, Edelaraudtee AS. Projekti rahastavad maaelu arengu Euroopa Põllumajandusfond: Euroopa investeringud maapiirkondadesse Leader Eesti programm, MTÜ Arenduskoda, MTÜ Tapa Linna Arengu Selts, Tapa vallavalitsus, paljud toetajad selguvad ja täpsustuvad veel lähiajal.

Indrek Jurtšenko,
Priit Pärna II filmifestivali
peakorraldaja
(322 9659, 529 0785,
indrek.jurtšenko@tapa.ee)

Targa raha koolitus

Vabatahtlike Tugikeskuse Targa raha koolitus MTÜ Seenioritoas (Tapa, Valve 30).

Koolituse sihtrühmaks on noored pered või elu alustavad noored inimesed. Kestus on 1,5 tundi, mille käigus tehakse praktiliselt läbi näiteks pere elarve koostamine ja antakse nõuandeid, mille eesmärk on panna inimesed mõtlema oma rahaasjade üle, et vältida halbu otsuseid. Koolitus on tasuta.

Koolituse viivad läbi kogunud nõustajad Finantsins-

pektsiooni ja Pangaliidu ühisel eestvõttel.

MTÜ Tapa Vabatahtlike Tugikeskus õpetab asjast huvitatuile erinevaid nippe, kuidas säästvalt ja kasulikult lihtsaid, maitsvaid toite valmistada.

Eestikeelne grupp 9. oktoobril kell 14.

Venekeelne grupp 16. oktoobril kell 14.

Soovijatel palun teha eelregistreerimine 10. septembriks e-maili aadressil senta.malva@gmail.com.

Tänu sõnad Tapa valla juhtidele

Suur tänu Teile, härra Alari Kirt!
Tapa linn on nüüd palju kenam ja korrastatum!

Lugupidamisega
Vello Armulik

Linnapäevadeks sai vana lagunenud koolimaja muusikakooli pargi kõrval ette rõõmsailmselised aknad.

Foto Heiki Vuntus

Kokkuvõte Tapa 87. sünnipäevapeost

Tapa 87. sünnipäevapidu on tänaseks juba seljataga ning hetkel käib järgmise aasta peo planeerimine.

Tapa 87. linnapäevad, mis toimusid tänavu 2.–4. augustil, möödusid edukalt ja rahvarohkelt. Uuendused, mis sai võrreldes eelmise kahe aastaga võetud, tasusid end ära, linnapidustusi soosis ka sedapuhku ilm.

Kõiki planeeritud teatritendusi, mida oli kokku kolm, väisas palju rahvast ning need võeti hästi vastu. Oli see siis juba ka neli lisaetendusena väljamüüdud MTÜ RAAAMI “Titanicu Orkester”, kultuurikoja täiskasvanute näiteringi esmaesitus “Serenaad” või noorte teatritrupi etendus “Päris elu”. Ka spordisündmustel, kanuurallile, Tapa Trialile ja rannavollele jagus osavõtjaid, kuid pealtvaatajaid oleks võinud olla sedapuhku enam.

Peapäeval ehk laupäeval oli muusikakooli pargis väga palju rahvast, külastati laata, Tapa Vorstifestivali, hommikust Tapa Linna Orkestri kontserti, päevaseid tantsuetendusi ja koertenäitust. Eriti arvukalt oli aga pealtvaatajaid pärastlõunasel Getter Jaani kontserdil, keda noored poolehoidjad ei tahtnud kuidagi ära lasta. Öhtusel tantsuõhtul oli mõneti isegi ootamatult arvukalt osalejaid, kuna viimati sai “aiapidu” korraldatud viis aastat tagasi.

Üsna pea pannakse paika juba järgmise aasta ühisürituste plaan, nende seas ka Tapa 88. linnapäev oma sündmustega, mille kohta saate esmast informatsiooni hiljemalt juba selle aasta lõpus.

Kokkuvõtteid võistlustest saate lugeda Tapa valla kodulehel teistest uudistest vastavalt nende ilmumisaajale (vorstigrillimise EMV, Tapa Trial, kanuuralli, rannavolle ja koertenäitus).

Lõpetuseks täname kõiki inimesi, organisatsioone ja ettevõtteid, tänu kellele said tänavused linnapäevad kenasti korraldatud. Eriline tänu Tapa valla rahvale ja külalistele, Eesti Grilliliidule (Auris Rätsep) – vorstifestival, Veerevale Konnale – laat (Erkki Laidinen), Näm-Näm productionile – vorstifestival (Koit Kuusk), Tapa kultuurikojale – taidlejad, tantsijad ja kultuurikoja rahvas (Heili Pihlak, Arvo Silla, Astrid Valdre ja Eve Kruuk), Ilona Allale – koertenäituse korraldaja, Maksim Butšenkovi – rannavolle, Raili Roobale ja MTÜle Männikumägi – kanuuralli, Ilmar Kaldile ja Margo Novikovile ning MC Panterile – Tapa Trial, Tapa vallavalitsuse ametnikele (Liina Kald, Jaanus Annus, Kairi Maasen), kodukokade võistluse korraldajale Gilda Lindmaale, lasteala korraldajale Riina

Ristile, Lehtse Talunike Seltsile (Piret Pihel), Ando Perile ja Peritex OÜle, MTÜle RAAAM, kodukohvikute korraldajatele, helimeestele (Ants Viermanni ja Lehar Leplerit), Reigo Tammele, Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liidule, Vaksali Trahterile, Segers Eesti ASile, OÜle Tapa Autobussipark, Tapa Mill OÜle, Print24-le, CRAMO-le, firmale Lavad ja Telgid, Valentina Latõševale, Getter Jaanile ja tantsundudele, ansamblitele Rock Hotel ja Vanad Sõbrad, MTÜle Nelson, Aron Jaanisele ja TOI TOI Eesti ASile, Allan Uuele ja kahele tublile lavamehele, USSile, Tapa politseijaoskonnale esotsas konstaabel Tanel Leesiga, Tapa muuseumile, lasteaiale Vikerkaar, lasteaiale Pispõnn, Tapa gümnaasiumile, Tapa vene gümnaasiumile, Tapa Lastekaitse Ühingule, OÜle Tapa Mill, OÜle Särts, Kirde Kaitseringkonnale, Kultuurkapitali Lääne-Viru ekspertgrupile, Toomas Murerile, Enno Vähkile, Eve Allsoole, Avo Ostumaale, Merje Noormaale, Kenno Rindbergile, Mehis Lannsalule, Karl Sander Kirsipuule, Sander Serbinile, Sven Pikkojale, Regina Sundejevale, Andres Allale, Robert Hiiemaale, Neeli Lehtpuule, Evelina Lösenkole, Aleksander Berdnikovile ja Semjon Judinile.

Indrek Jurtšenko, kultuurispetsialist

MTÜ Tapa Vabatahtlike Tugikeskus teeb koostööd teiste MTÜ-dega

Alates 28. juulist kuni 29. augustini sai teoks meie eestvõttel paljude toetajate abiga valla vähekindlustatud perede lastele kaks korda nädalas aktiivne vaba-aja veetmise võimalus, mille käigus pakuti ka sooja toitu.

Olime juba kevadest saati otsinud sobivat kohta selliseks tegevuseks ning lõpuks saime Tapa vallavalitsuselt loa kasutada MTÜ Seenioritoa ruume.

Lapsed said kogemustega juhendaja käe all mängida liikumismänge, käia ujumas, teha käelist tegevust (joonistamine, voltimine, kivimaalingud), muinasjutte kuulata. Asjast huvitatuid lapsi oli kohal alati 15–20 ringis, mõnel korral isegi üle 30. Ka lapsevanemad olid meile tihti abiks. Vaatamata sellele, et seltskond oli kakskeelne, saadi kenasti hakkama. Kui toitu jäi üle, said sellest osa ka pered, kelle lapsed mingil põhjusel kohale polnud tulnud,

neile viisime sooja toidu peale ürituse lõppemist koju kätte.

Nüüd on asjakohane tänada kõiki annetajaid, kes meile aktsiooni korraldamiseks tasuta abiks olid: Lehtse Evangeelne Vabakogudus, MTÜ Tapa Sõdurikodu (Iines Karm), Peetmark LH Lihatööstus OÜ, Tapa Saiaäri, Vaksali Trahter, FIE Aron Janis.

Oma isikliku panuse ürituse korraldamiseks vabatahtlikena andsid Anu Jonuks, Eha Lips-Juht, Ljudmila Koverda, Lilli Strõnadko, Sirje Vällmann ja head koostööd tegid ka lapsevanemad.

Märkimist väärib fakt, et inimesed on hakanud rohkem panustama heategevusse. On saadud aru, et on võimalik midagi teha teiste heaks ka ilma rahata – see on vabatahtlik töö. Üha laienemas on põhimõte, et majapidamises üleliigsed asjad, pestud

ja terved riided, ka kvaliteetsed toidudained saab loovutada neile, kellel just sellist abi vaja on. Nii anname panuse oma kogukonna heaks ja suhtume ka säästvalt loodusesse.

Kutsun kõiki valla elanikke üles heategevusele!

Kui teil on üleliigsed korralikke asju majapidamises, saate need ära anda MTÜ Seenior kaudu. Riiete osas kehtib tingimus, et need peavad olema pestud ja terved. Korras mööblit, olme- ja köögitehnikat võite samuti pakkuda, kuid eelnevalt andke sellest teada e-maili aadressil: anujonuks@hotmail.ee. Samal aadressil saab teha ka soovivaalduisi. Kõik teie avaldused registreeritakse ja otsitakse neile võimalikke lahendusi.

Kõigile kordaminekuid soovides,
Senta Malva,
tugikeskuse juhatuse liige

Õnnetus ei hüüa tulles ehk töövõime toetamise reform puudutab igaüht

Iga kümnes Eesti inimene on püsivalt töövõimetu. Sotsiaalministeerium valmistas ette töövõime toetamise süsteemi reformi, mille üks eesmärk on aidata tööturule tagasi tervisekahjustusega inimesi. Reform ei puuduta vaid töövõimetuid, sest igaüks võib tööõnnetuse tagajärjel või tervisehäda­st tingitu­na sattuda sihtgruppi.

2012. aasta 1. jaanuari seisuga oli Eestis tööealisi inimesi, vanuses 16–62 eluaastat 874 221, sealhulgas töövõimetuspensionäre 93 451. Käesolevaks aastaks on see number tõusnud juba 98 062ni. Statistika­meti 2011. aasta tööjõu-uuringu järgi ligikaudu 2/3 töövõimetuspensionäridest ei tööta. Eestis kehtib heaoluriikidele omane paradoks – kuigi inimeste tervisenäitajad pidevalt paranevad ja eluiga pikeneb, väljuvad paljud tööealsed inimesed tööturult lühi- või pikaajaliselt ning hakkavad saama haigus- või töövõimetushüvitisi. Järjest enam inimesi kvalifitseerub püsivale töövõimetu­sele, samal ajal on aga skeemist välju­mine vähene. Nähtavasti, tuginedes eelnevale, on võimetus töötada üha kasvav nähtus.

Käesoleva aasta juunikuus kiitis Vabariigi Valitsus heaks töövõime toetamise reformi põhimõtted. Uues süsteemis hakatakse hindama inimese töövõimet ehk millist tööd on suuteline tegema konkreetne inime­ne. Reformi eesmärk on aidata tervisekahjustusega inimesi töö leidmisel ja hoidmisel, suurendada nende tööhõivet.

Töövõime, töövõimetus ja töötamine

Püsiva töövõimekaotuse protsent, mis inimesele määratakse, ei keela töötamist. Ekspertiisiga hinnatakse inimese tervisekahjustuse ulatust ning tänase süsteemi kohaselt võib inimene olla suuteline töötama ka siis, kui tal­le on määratud 100% töövõimetus. Võimalik, et sellisel juhul ei saa inimene jätkata oma endist tööd, ent see ei välista tegemast mõnda teist, tema tervise seisundile sobivat. Kui inimesele on määratud osaline püsiv töövõimetus, siis eeldatakse, et säilinud töövõime ulatuses peaks inimene olema võimeline kas või osalise koormusega töötama. Ühis­konna kui terviku jaoks on oluline inimesi tööhõivesse kaasata ja neile sealjuures toeks olla. Abivahendite, rehabilitatsiooni või töökeskkonna kohandamise abil oleksid nad võimelised, täpselt nii nagu teised, tööelus kaasa lööma.

Uus töövõime toetamise süs­teem hõlmab ka rehabilitatsiooni ja abivahendite korraldust. Reformi raames soovitakse vajalikke teenu­seid osutada komplekselt ja õige­aegselt, loomulikult peaks eelkõige igaüks ise tähelepanu pöörama terviseriskide ennetamisele ja seda järjepidevalt, andmata võimalust töövõimetus tekkimisele. Süsteemi efektiivsust aitab suurendada ka põhimõte, et reformi käigus soo­vitakse ühendada ajutine ja püsiv töövõimetus üheks töövõimeskee­miks, mida hakkab administreerima üks asutus. Põhimõte on selles, et erinevate teenuste (tööturuteenused, sotsiaalteenused) osutamisel ei toimuks dubleerimist erinevate asutuste (Töötukassa, Sotsiaalkind-

lustusamet, kohalik omavalitsus) vahel. Uue süsteemi efektiivsust toetab töövõimega seonduva te­maatika koondamine ühte asutusse senise mitme asemel. Töövõimet hindab, aktiivseid tööturumeetmeid pakub ning hüvitisi/toetusi maksab edaspidi Eesti Töötukassa.

Üleminekuperiood
Juulist 2015 hakkab töötukassa hindama nende inimeste töövõime­met, kellel ei ole varem püsivat töövõimetust määratud (nn esma­kordsed juhtumid).

Jaanuarist 2016 võtab töötukassa üle korduvtaotlejad, kelle püsiva töövõimetus­e tähtajad Sotsiaal­kindlustusametis lõppevad. Töö­võime hinnatakse tähtajaliselt kuni 5 aastaks.

Töövõimetus­e asemel soovi­takse edaspidi hinnata eeskätt töö­võimet. Inimesele võimaldatakse töötada vastavalt oma tervise sei­­sundile ka ajutise töövõimetus­e korral, juhul, kui ta ise seda soovib ning arst on andnud nõusoleku. Praegu kehtib ajutise töövõimetus­e ajal, mis võib kesta kuni kuus kuud, täielik töötamise keeld, kuigi inime­ne võib olla valmis tegema näiteks kaugtööd kodus arvuti taga, käima tööl paindlikuma graafiku alusel või vajada kergemat tööko­ha kohanda­mist või abivahendit.

Täna võetakse püsiva töövõime­ tuse hindamisel arvesse seda tööd, mida inimene on teinud viimati või suurema osa oma tööelust. Uue korralduse järgi hakatakse hindama inimese töövõimet, lähtudes kogu tööturul saadaolevatest töödest, lisaks pakutakse ümberõpet.

Töövõime hindamise juurde planeeritakse kaasata eksperdid ning hindamise käigus hakatakse andma tööalaseid soovitusi. Vajadusel abistab töötukassa tööandjat tervi­sekahjustusega isiku töölevõtmisel või tema tööko­ha säilitamisel (nõus­ tamine, tööko­ha kohandused jm).

Töövõimetuspension, rehabi­ litatsioon, abivahendid

Töövõimetus­pension on asen­dussissetulek töövõime kaotuse ulatuses, seda makstakse töötamise korral ning selle suurust tööle­ asumisel ei vähendata. Küll aga võib töövõimetus­pension­i suurus muutuda juhul, kui kordu­veksper­ tiisi tulemusena muutub töövõime kaotuse protsent.

Töövõimetoetus määratakse kahes suuruses – töövõime puudu­mise korral ning osalise töövõime korral. Isikud, kellel uue hindamis­ meetodi alusel töövõime täielikult puudub, ei kaota toetuse suuruses võrreldes neile varem määratud töövõimetus­pensioniga.

Osalise töövõimega inimene peab töövõimetoetuse saamiseks olema töötuna arvel ning osalema aktivee­ rivates meetmetes, õppima (kuni 30. eluaastani) või töötama. Töötukassal on õigus osalise töövõimetus­e korral aktiivsusnõuete mittetäitmisel toetuse maksmine peatada või lõpetada. Isikutele, kellel töövõime täielikult puudub, on aktiivsusnõuded vaba­ tahtlikud. Toetust makstakse isiku­ tele, kes töötavad ja kelle sissetulek jääb alla teatud piiri.

Puudega inimese toetusi tööta­mise korral ära ei võeta. Taotleda saab muuhulgas puudega tööealise inimese toetust, mida makstakse

puudest tingitud lisakulude hü­ vitamiseks ning töötamistoetust, töötavale puudega inimesele, kellel on puudest tingituna tööga seotud lisakulutusi. Rehabilitatsioonitoe­ tust makstakse puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel reha­ bilitatsiooniteenuse saamiseks ning täienduskoolitustoetust töötava puudega inimese tööalaseks ja tase­mekoolituseks. Reformis seostatakse rehabilitatsiooni ja abivahendite kor­ raldus töövõimeskeemiga. Inimesel peaks tekkima õigus taastusravile ja/või rehabilitatsioonile töövõime­ tuse alguses, mitte alles siis, kui tal kujuneb välja puue või püsiv tervisekahjustus. Tööealised tervi­sekahjustusega isikud suunatakse teenusele vajaduspõhiselt ja võimali­ kult vara, et ennetada või vähendada töövõimetus­e kujunemist ja toetades töövõimet. Korralduste seostamisel lähtutakse isikukesksest lähenemi­sest, mis tagab, et isiku vajaduste hindamise ning erinevate teenuste (tööturuteenused, sotsiaalteenused) taotlemise protsess oleks selge ja ei toimuks dubleerimist teenuseid administreerivate asutuste vahel.

Reformi lõppedes soovitakse moodustada terviklik töövõime süsteem, kus võimalikult vara abis­ tatakse ja toetatakse tervisekahjus­ tusega inimest töö leidmisel või sobiva töö leidmisel ning toetatakse tööandjat. Eesti Töötukassa pakub omapoolseid teenuseid, eesmärgiga toetada tööandjaid ja töötavaid erivajadusega inimesi. Riik maksab tööandjale osa tööle võetud eriva­ jadusega inimese sotsiaalmaksust, samuti on tööandjal võimalik saada nõustamist ning toetust tööruumi­ de- ja vahendite kohandamiseks. Tööandjal ei maksustata abivahen­ deid töötajale, kellel on töövõime kaotus alates 40% või kellele on määratud puude raskusaste. Samuti ei maksustata tööandja poolseid hüvitisi, mida makstakse puudega inimesele seoses isikliku mootor­ sõiduki kasutamise­ga.

Töölepingu seadusest tulenevalt on erivajadusega inimesel õigus pi­ kendatud põhipuhkusest tulenevale maksusoodustusele - 35-kalend­ ripäevasele põhipuhkusele, mis tasustatakse riigieelarvest.

Väljatoodud põhimõtteid järgiv seaduseelnõu on plaanis esitada Vabariigi Valitsusele käesoleva aasta lõpuks ning selle heakskiidu korral võib prognoosida reformi etapi­ viisilist jõustumist – alates 2015. aastast uutele töövõime vähenemise juhtudele ning alates 2016. aastast neile, kellele määratud püsiva töö­ võimetus­e tähtajad Sotsiaalkindlus­ tusametis lõppevad. Haigushüvitiste maksmise üleminek töötukassasse planeeritakse alates 2017. aastast.

Eestis registreeritakse aastas ligi 3000 tööõnnetust, väidetavalt ei ole siinkohal tegemist Euroopa keskmisest parema töökeskkonna­ga, vaid tööõnnetustest teatamata jätmisega. Hinnanguliselt leiab tööõnnetusi aset kolm korda enam! Need „väikesed“ suured arvud kin­ nitavad vaid ühte – igaühega võib juhtuda õnnetus. Sedakorda juhtus see Antsuga, hinnatud töötajaga, kes taastub ja on ühel päeval valmis tööturule naasma, abivahendite ja rehabilitatsiooni toel.

Sotsiaalministeerium

Lääne-Virumaal pälvib tänavu kogu­konna pärli tiitli Tapa vallas Jä­neda külas Pärna majas elav Eha ja Paul Rehema pere­kond. Tapa valda tuli see tunnustus teist korda.

“See on meie suhtes küll liial­ datud, ei kujuta kuidagi ette, et oleksime mingisugune eriline pe­ rekond. Kõige tavalisem maal elav pere. Teeme oma aiamaad ja peame pensionipõlve,” sõnas Paul Rehema tagasihoidlikult. Eha Rehema tõi saavutustena esile viiekümneaas­ tase kooselu ja kahe lapse suureks kasvatamise.

“Kogukonna pärli tiitliga soo­ vime tunnustada peresid, kes on aktiivsed tegutsejad, kogukonna kooshoidjad ja kogukonna elu eda­ sivijad. See inimene, kes teid esitles, kirjutas, et Eha on üks hästi mõnus inimene, kes õpetab palju käelisi tegevusi. Sealjuures kuulab ära inimeste mured, mis tihti­peale saa­ vad lahenduse, ning temalt saab ka hingerahu. Ta täiendab ennast kogu aeg ja on selgeks õppinud loodusra­ vi võtted ning annab neid teadmisi edasi,” kõneles Eesti külaliikumise Kodukant tegevjuht Kaie Toobal.

“Kui me räägime Paulist, siis Paul on vahva mees, sest ta osaleb aktiivselt kultuuritegevuses, laulab Lehtse kammerkooris ja mängib näitemängudes. Nii Eha kui Paul on väga tublid inimesed, kes võitlevad konkreet­ selt Jä­neda kogukonna hea käekäigu eest,” lisas ta.

Regionaalminister Siim-Valmar Kiisler rõhutas, et kogukonna pärli auhind on tunnustus kogu pere­konnale, sest ilma pere toeta ei ole

Pärlid hoiavad kohalikul elul vurtsu sees

võimalik kellelgi pärl olla.

“Alati, kui käime siin kodanikega kohtumas, siis on need kaks inimest kohal ja teevad toredaid ettepane­kuid. Nad tahavad igati kaasa aidata oma elukeskkonna paremaks muut­misele. Ma võin ainult kinnitada neid sõnu, mis on esitlemiskirjas. Tegemist on toredate ja aktiivsete inimestega. Nad ise on väga taga­sihoidlikud oma väljendustes, aga tegelikult on nad kogu selle külaelu eestvedajad,” rääkis ka Tapa vallava­nem Alari Kirt.

“Ma arvan, et nad on selle tun­nustuse elutöö auhinnana igati ära teeninud, sest nad on kogu elu olnud keskmisest aktiivsemad, lõõnud kaasa isetegevuses, olnud erinevate organisatsioonide liikmed, ja mul on nende üle hea meel,” lausub Eha ja Pauli noorem tütar Tuuli Rehema.

Teist korda toimunud konkursile esitati üle Eesti ligikaudu 100 kandi­daati, kelle seast tunnustatakse igas maakonnas ühte perekonda.

Kogukonna pärli statuudi ko­haselt tunnustab auhind igast maa­konnast perekonda, kes on vaba­ tahtlikult panustanud kogukonna arengusse ning innustanud uusi ettevõtmisi oma piirkonnas.

Kogukonna pärliks saab pere­kond, kes siirast soovist ja vabast tahtest on ühiselt panustanud ko­gukonna arengusse ja õlatunde tugevdamisse, toonud kohalikk­u ellu ja tegemistesse rõõmu, innustanud uusi ettevõtmisi ning edendanud loodushoidlikku mõtteviisi ja tervet eluhoiakut.

VT (14.08.2013)

Jä­neda põllutöö­keskkool – 95

2353 agronoomi, 51 piiritusmeisterit ja 289 maastikukujundajat – kõik nad on tarkust saanud Jä­neda põl­lutöökeskkoolist.

1918. aastal asutatud Eesti esi­mese põllutöökeskkooli koht Eesti kutselise hariduse ajaloos on väärikas – koolis on lisaks 2353 agronoomile saanud väljaõppe meie piiritus­ tööstuse juhid. Tänavu möödubki 80 aastat piiritusmeisterite eriklassi avamisest Jä­nedal, sedagi sündmust peetakse kooli juubeli puhul meeles. Aastatel 1933–1943, mil piiritus­ meistreid koolitati, sai Jä­neda põl­lutöökeskkoolist piiritusmeisteri kut­setunnistus poolsada ja üks meest.

Jä­neda põllutöökeskkooli 95. aastapäevale pühendatud vilistlaste kokkutulek sai teoks 24. augustil

Kooli vilistlasi võib leida Eestis linnade, asulate ja eraeade kujun­dajate seast, aastatel 1981–1999 sai diplomi 289 maastikukujundajat. Nii selle eriala käivitamisest ja kui ka teistest kooli ajaloo aspektidest tuleb juttu ajalookonverentsil. Pullitali­teatris toimuval ajalookonverentsil esinevad vilistlane ja eksdirektor Endel Lilleorg, vilistlane Ants Käär­ma, eksõpetaja Georgi Särekanno, viimane õppeosakonna juhataja ja kauaaegne botanikaõpetaja Herta Rahnel. Juubeliürituse raames on üles seatud näitused, mille keskmes on 27. lennu vilistlase, president Arnold Rüütli 85. sünnipäevaks

koostatud fotonäitus „Tähiseid eluteel“, filmiprogrammid võimal­davad vilistlastel heita pilku oma noorusaegadele.

Et tänavu möödub ka 660 aastat Jä­neda küla esamainimisest, siis on Tapa vallavalitsus tellinud viis mälestuspinki, mis said valmis põllu­ töökeskkooli juubeli­peoks. Üks pink jääb meenutama terve sajandi Jä­neda elu kujundanud põllutöökeskkooli, teine kooliga tihedalt seotud presi­dente, aga on ka armastuse pink ning 250. aastat kohalikk­u kooli­haridust, küla esamainimist meenutavad pingid.

Kokkutuleku eestvedaja Georgi Särekanno sõnul paigutati aasta­päevauurituste raames Jä­neda mõisa viinavabriku seinale mälestustahvel piiritusmeisteritele, kuna eel­mi­ne,1993. aastal üles seatud tahvel on tänaseks hävinud. „Tahame renoveerida 15 aastat tagasi avatud põllutöökeskkooli mälestusmärgi ja taastada murdunud osa, samuti vahetada välja puidust tahvlid vastu­pidavate ja sobiva disainiga metallist tahvli­te vastu 2008. aastal vilistlaste poolt istutatud piiritusmeisterite, agronoomide ja maastikukujunda­jate mälestuspuude juures,” selgitas Särekanno. Kavas on ka välja anda trükis, mis teeb ülevaate 660. aastase Jä­neda pärandkultuuri mälestistest.

Signe Kalberg

VALLAVOLIKOGU MÄÄRUS

28. veebruar 2013 nr 84 Tapa valla munitsipaal- koolide õpilastele sõidu- kaartide väljastamise ning koolisõiduks tehtud kulu Tapa valla eelarvest hüvi- tamise alused ja kord

Määrus kehtestatakse Eesti Vabariigi haridusseaduse § 7 lõike 2 punkti 8 ning kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 5 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega sätestatakse üldhariduskoolide (edaspidi kool) päevases õppevormis õppivatele õpilastele, kelle jalgsi käimise koolitee on pikem kui 3 km, koolitranspordi kasutamise ja ühistranspordiga kooli ja koolist koju tasuta sõiduks kaartide (edaspidi *sõidukaart*) väljastamise ning kooli ja koolist koju sõitmiseks tehtud kulu Tapa valla eelarvest hüvitamise tingimused ja kord.

§ 2. Koolitranspordi kasutamine kooli poolt väljastatud kehtivuskinnitusega õpilaspileti alusel

(1) Tapa valla koolitranspordi võimaldatakse Tapa valla kooli (edaspidi kool/koolid) õpilasele, kellel sõiduks kooli ja kodu vahel puudub sobiv ühistransport.

(2) Koolitranspordi vajavate õpilaste kohta esitavad koolid Tapa Vallavalitsusele (edaspidi vallavalitsus) õpilaste nimekirjad iga uue õppeaasta alguses hiljemalt 5. septembriks.

(3) Vallavalitsusele esitatud koolide taotluste alusel korraldab vallavalitsus koolitranspordi.

(4) Informatsioon ning vajaduspõhiselt tehtud muudatused koolitranspordi peatuste ning graafikute kohta avaldatakse vallavalitsuse ametlikul koduleheküljel.

§ 3. Ühistranspordi kasutamine sõidukaartide alusel

(1) Sõidukaart võib olla kiibiga sõidukaart, millele ühistranspordiettevõtte laeb sõidukaarti kasutava õpilase koolisõidu marsruudil tasuta sõidu õiguse kuni 175 koolipäevaks õppeaastas või kiibita sõidukaart, millele on kantud õpilase nimi, marsruut, kool

ja sõidusagedus.

(2) Taotluse sõidukaarti vajavate õpilaste andmetega esitavad koolid õpilase seadusliku esindaja taotluse alusel vallavalitsusse hiljemalt 5. septembriks iga õppeaasta alguses.

(3) Nimekirjades esitatud andmete õigsuse eest vastutab taotluse esitanud kool.

(4) Vallavalitsus koostab koolide taotluste alusel ühistranspordiettevõtetele sõidukaartide väljastamiseks koondtaotluse, kontrollides koolide taotlustes esitatud marsruudi vastavaust Eestis Hariduse Infosüsteemi sisestatud õpilase tegeliku elukohaga.

(5) Sõidukaartide väljastamine koolidele esitatud taotluste alusel:

1) ühistranspordiettevõtted väljastavad sõidukaartid vallavalitsuse koostatud koondtaotluse alusel üldjuhul kahe nädala jooksul alates taotluse esitamisest;

2) kooli taotluse alusel väljastatud sõidukaartid toimetab õppeasutusse üldjuhul vallavalitsuse esindaja, sõidukaardi annab õpilasele kool, kes kaardi taotles.

(6) Kool on kohustatud sõidukaarti omava õpilase koolist väljaarvamise korral õppeaasta kestel informeerima sellest koheselt vallavalitsust sõidukaardi kehtivuse tühistamiseks.

(7) Sõidukaart on kehtiv koos kehtiva õpilaspiletiga.

§ 4. Sõidukaardi duplikaadi taotlemine

(1) Õpilasel, kes on talle väljastatud ühistranspordiettevõtte sõidukaardi rikkunud või kaotanud, on õigus taotleda duplikaati.

(2) Sõidukaardi duplikaadi väljastamiseks esitab õpilase seaduslik esindaja avalduse vallavalitsusele ja tasub duplikaadi väljastamise eest.

(3) Duplikaat väljastatakse õpilase seaduslikule esindajale allkirja vastu nädal pärast sellekohase soovi avaldamist ja pärast tasumist duplikaadi väljastamise eest.

§ 5. Isikliku transpordivahendi sõidukulude hüvitamine rahvastikuregistri järgselt Tapa vallas elava põhikooli õpilase

seaduslikule esindajale

(1) Isikliku transpordivahendi sõidukulu hüvitatakse ühistranspordi või koolitranspordi puudumise või korraldamatuse korral õpilase elukohale lähimal asuvasse Tapa valla kooli või lähima õpilastranspordiks korraldatud sõiduki peatuseni.

(2) Hüvituse taotlemiseks esitab õpilase seaduslik esindaja vallavalitsusse põhjendatud avalduse sõidukulude hüvitamiseks.

(3) Isikliku sõiduautoga tehtud kulu hüvitatakse taotlejale, kes on hüvitamise aluseks olevad asjaolud (marsruut, koolitee pikkus jm) põhjendatud ja vallavalitsusega kooskõlastanud.

(4) Isikliku transpordivahendi sõidukulud hüvitatakse arvestusega 0,3 eurot ühe kilomeetri kohta kuid mitte rohkem kui 64 eurot kuus.

(5) Taotleja esitab lõikes 4 nimetatud sõidukulude aruande ainult tegelikest õppepäevadest osavõtuks tekkinud kulu kohta hiljemalt järgmise kuu 10. kuupäevaks

(6) Sõidukulu kompensatsioon kantakse taotleja avalduses märgitud arvelduskontole aruande esitamise järgselt hiljemalt 10. päevaks.

§ 6. Isikliku transpordivahendi sõidukulude hüvitamine põhikooli õpilase seaduslikule esindajale erandjuhtudel

(1) Kooli ja õpilase seadusliku esindaja põhjendatud taotluse alusel võib hüvitada Tapa valla munitsipaalikooli õpilase, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht ei ole registreeritud Tapa vallas, kooli viimiseks tehtud isikliku transpordivahendi sõidukulud käesoleva määruse paragrahvis 5 toodud alustel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud erandjuhtudel otsustatakse sõidukulude hüvitamine vallavalitsus korralduse alusel.

§ 7. Rakendussätted

(1) Käesoleva määruse § 2 lg 2, § 3 lg 2, § 5 lg 2 ja lg 4 rakendamiseks vajalikud taotluste vormid ja aruanded kinnitab vallavalitsus.

(2) Määrus jõustub 01. juulil 2013.

Urmas Roosimägi,
vallavolikogu esimees

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

18.07.2013

- Sõlmiti kaks koduteenuse osutamise lepingut;
- kahele puudega isikule määrati hooldajad ja hooldajatele hooldajatoetused;
- otsustati esitada Viru Maakohtule kaks avaldust piiratud teovõimega täisealiste isikutele eestkosteseadmiseks;
- väljastati kirjalik nõusolek OÜ-le Salveesia puurkaevu rajamiseks kinnistul Männisalu Jäned külas Tapa vallas;
- loeti Leifi Rahvusvahelise Meelelahutuse OÜ poolt esitatud dokumentatsioon nõuetepäraseks ning lubati neil paigaldada ajutine välilireklaam Tapa linna põhitänavate äärde valguspostide külge 15–22. juuli 2013;
- võeti vastu üks korraldus loa andmise kohta jäätme-mahuti perioodiliseks tühistamiseks ning üks korraldus korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lugemise kohta;
- otsustati eraldada Terve Korralduse Seltsingule Tapa vallas Imastu külas Kõrve kinnistul muusikafestivali Terve Fest korraldamiseks toetust 100 eurot;
- pikendati munitsipaalorteris üürilepingut, aadressil Pikk 37-6 Tapa linn.

25.07.2013

- Eraldati MTÜ-le Tapa Lastekaitse Ühingu lapsehoiuteenuse osutamiseks alates 01.07.2013 – 30.09.2013 seitsme lapse päevahoiuteenuse pearaha kokku summas 3780 eurot ja kahe lapse päevahoiuteenuse pearaha kokku 1080 eurot;
- Eraldati MTÜ-le Trönderikodu lapsehoid lapsehoiuteenuse osutamiseks alates 01.08.2013 – 31.08.2013 kaheksa lapse päevahoiuteenuse pearaha kokku summas 1440 eurot;
- anti avaliku ürituse luba MTÜ-le MC PANTER “TAPA TRIAL” korraldamiseks ajavahemikus 3.08.2013 kella 11st kuni 4.08.2013 kella 18ni;
- anti avaliku ürituse luba TA Orienteerumisklubile “TAOK rogain” korraldamiseks ajavahemikus 05.10.2013 kella 09.30 kuni 05.11.2013 kella 17.30;
- anti avaliku ürituse korraldamise luba Terve Korralduse Seltsile Noortefestivali “Terve Fest 2013” korraldamiseks Imastu külas Kõrve kinnistul ajavahemikul 3. august 2013 kell 12 kuni 4. august 2013 kell 4;
- võeti vastu üks korraldus loa andmise kohta jäätme-mahuti harvemaks tühistamiseks;
- määrati Tapa valla valimis-komisjoni asukohaks Tapa vallavalitsuse II korrusel ruum nr 2.5, aadressil Pikk 15 Tapa linn Tapa vald;
- kooskõlastati puurkaevu rajamise asukoht Kiigemäe kinnistul Saksi külas Tapa

vallas;

- muudeti Tapa valla 2013. aasta eelarve alaeelarvete tulude ja kulude jaotust;
- Tapa valla 2013. a eelarvele lisati sihtotstarbelised eraldised.

01.08.2013

- Sõlmiti perekonnas hooldamise leping;
- anti avaliku ürituse luba Tapa linnas Grossi poe kõrval olevas parklas 3.08.2013 kell 10–13 toimuva “Avaliku koosoleku” läbiviimiseks;
- otsustati korraldada liht-hanked „Tapa linnas endise lennuväeosa hoonete lammutamine“ ja „Lehtse ja Jäned õpilasliinid“;
- otsustati sõlmida ASiga TREF leping täiendavateks asfalteerimistöedeks maksumusega 3786,18 eurot koos käibemaksuga;
- otsustati muuta Tapa vallavalitsuse struktuuri ja vahendades alates 1. novembrist 2013 finantsosakonna raamatupidaja töökohti ja kinnitada töökohtade arvaks 3;
- otsustati eraldada MTÜ-le Jäned Muuseum tegevustoetust 500 eurot Jäned küla jaoks oluliste ajaloosündmuste tähistamiseks, teadvustamiseks ja jäädvustamiseks 2013. aastal.

08.08.2013

- Ühele puudega isikule määrati hooldaja ning hooldajale hooldajatoetus;
- anti avaliku ürituse luba MTÜ Moe külaseltsile Saiakopli külapäeva korraldamiseks Saiakopli mõisa territooriumil 10.08.2013 kell 12–20;
- väljastati tänavate ajutine sulgemise luba Tapa linnas Veski tänaval alates 09.08.2013 kella 8st kuni 23.08.2013 kella 18ni;
- pikendati tänavate ajutise sulgemise luba Tapa linnas Valve tänaval alates 01.08.2013 kella 8st kuni 30.08.2013 kella 18ni;
- Tapa linna Pikk tänav kahe bussiootepaviljoni edukaks pakkumuseks tunnistati AS Teede REV-2 poolt esitatud pakkumus;
- määrati projekteerimistingimused reoveemahuti paigaldamiseks ehitusprojekti koostamiseks Männisalu kinnistul Jäned külas Tapa vallas;
- väljastati ehitusluba Elektrilevi OÜ-le elektriliitumise ehitamiseks Kiigemäe kinnistul Saksi külas Tapa vallas;
- Jäned kooli personali puhkeruumide remondi eduka pakkumuse esitas ISTRUP OÜ.

15.08.2013

- Kokku neljale lapsele eraldati lasteaias söögisoodustust ning ühele lapsele koolitoidusoodustust;
- otsustati maksta täiendavaid sotsiaaltoetusi kokku summas 814.53 eurot;

- jäeti rahuldamata 9 avaldust sotsiaaltoetuse taotlemisel;
- eraldati Lääne-Virumaa Suurte Perede Ühendusele suvepäevade transpordi kulude kompenseerimiseks 100 eurot;
- pikendati sotsiaalkorterites üürilepinguid;
- otsustati eraldada perest kolm last ja paigutada nad asenduskoduteenusele;
- sõlmiti kaks koduteenuse osutamise lepingut,
- lõpetati kaks koduteenuse osutamise lepingut, kuna teenust enam ei vajata;
- ühele puudega isikule määrati hooldaja ning hooldajale hooldajatoetus;
- anti avaliku ürituse luba ürituse Maailmameistri-võistlused rattaorienteerumises (sprindidistants) korraldamiseks Tapa spordikeskuse ja Tapa gümnaasiumi territooriumil 27.08.2013 ajavahemikul kell 8–21;
- anti avaliku ürituse luba Tapa vallavalitsusele kontserisarja “Rosaarium” korraldamiseks Jäned lossi rosaariumis 25. augustil 2013 kell 18–20;
- võeti vastu kaks korraldust jäätme-mahuti perioodiliseks tühistamiseks ning üks korraldus korraldatud jäätmeveoga mitteliitunud lugemise kohta;
- eraldati kontserisarja Rosaarium korraldamiseks projektijuht Reigo Tammele toetust 560 eurot;
- väljastati tänavate ajutine sulgemise luba Tapa linnas Pargi tänaval Kooli tänav ja Turu tänav vahelisel lõigul alates 27.08.2013 kella 8st kuni kella 18ni;
- Tapa linna tänavate märgistustööde eduka pakkumuse esitas Lemminkäinen Eesti AS;
- määrati projekteerimistingimused abihooned (kuurisaun-garaaž) ehitusprojekti koostamiseks 1. Mai pst 23 kinnistule Tapa linnas Tapa vallas;
- määrati projekteerimistingimused Empower AS-le elektrivarustusega liitumise (0,4 kV maakaabelliini rajamine ca 200 m, liitumiskilbi paigaldamine) ehitamiseks Eno kinnistule Imastu külas Tapa vallas;
- väljastati ehitusluba Tapa vallavalitsusele Tapa spordihooned (Tapa gümnaasiumi juurdeehitus) jõusaali laiendamiseks Pargi tn 12 Tapa linnas Tapa vallas;
- määrati projekteerimistingimused üksikelamu ja abihooned (te) ehitusprojekti koostamiseks Väike tn 7 kinnistul Tapa linnas Tapa vallas;
- väljastati kasutusluba Tapa Vesi OÜ-le Tapa linna soojustrassi kasutusele võtmiseks Tapa linnas Tapa vallas;
- Lihthanke „Lehtse ja Jäned õpilasliinid“ edukaks pakkumuseks tunnistati Lehtse Buss Tiit Orupõld poolt esitatud pakkumus.

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada Pangabussis!

Pangabussi peatused:

Tamsalu kultuurimaja juures kell 9.00–10.30	III ja IV kvartalis 3. ja 17. septembril 1. ja 15. oktoobril
Jäned mõisa juures kell 9.00–10.00	III ja IV kvartalis 13. septembril 18. oktoobril
Ambia kultuurimaja juures kell 13.00–14.00	
Aegviidu koolimaja juures kell 13.00–14.00	III ja IV kvartalis 11. ja 25. septembril 9. ja 23. oktoobril

Bussis saate raha pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaarti, makseautomaadist oma kontole salaja kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, avada hooverdid ja sõlmida muud lepinguid. Tutvu Pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega aadressil www.swedbank.ee. Lisainfo Pangabussi teenuste, leilaseadega ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 8 910 910.

Suur tänu headele inimestele

Olen siiralt tänulik bussijuhile (liin kell 13.00, 28. juunil)! Minul ei jätkunud 30 senti bussipileti tasumiseks, kuid mind lubati bussi. Eriliselt olen tänulik lahkele nais-terahvale, kes abistas mind puuduvate 30 sendiga. See naine väljus bussist Kadrina peatuses.

Lugupidamisega
Vello Armulik

Mälestuskivi avamisüritusel osalejad jäädvustasid end kivi taustal. Foto Karin Vuntus

Tähistati koolimaja asukoht

Vedruka koolimaja ehitati Pruuna külla 1870. aastal. Veel polnud see päris valmiski kui hävis tulekahjus 1871. aastal.

Sinnasamasse, endisele vundamendile ehitati ikkagi uus koolimaja järgmistel aastatel. Koolitöö algas seal 1874. aastal ja kestis kuni I maailmasõjani. Sõja ajal jäi maja tühjaks, kasutati ainult noorte kooskäimise kohana veel mõned aastad. Hiljem koolimaja lammutati.

Koolitöö jätkus 1918. aastal Lehtse alevikus mitmes eri majas, kuni 1919. aastal koliti Pruuna mõisahoonesse.

Praeguseks on osa endise koolimajavundamendist näha ja see asub Kaasikute talu krundil.

Vahetult enne Lehtses hariduse andmise 150. aastapäeva tähistamist (24. augustil 2013. a) lasi pererahvas sinna suurema kivi vedada ja kivile plaadi panna, millel kirjas „Siin asus Vedruka kool 1874–1915“. Plaadi valmistas ja paigaldas kiviraidur Elvart Silvere Rakverest.

Jüri Freimann

Toimub Tapa valla VII rahvajooks

Tapa valla VII rahvajooks toimub tänava 29. septembril ehk mihklipäeval. Start antakse Tapa linnastaadionilt, jooksmata kutsutakse kõiki jooksupuulisi alates päris pisikestest jooksjatest kuni tublide memmede ja taatideni välja. Juhendi avaldame lähiajal valla veebis www.tapa.ee.

Rada kulgeb Tapa linnastaadionil, jooksurajad peajaslikult Roti metsas. Lapsed saavad turvaliselt joosta linnastaadionil, noored alates 11 aastat jooksevad samuti koos täiskasvanutega Roti metsas. Osalustasu on sama kui eelnevatel aastatel või madalamgi, lisaks toimub tasuta kepikõnnimatk. Kokku on jookssudes, alates P6 ja T6 vanuseastmetest kuni senioriteni, 14 võistlusklassi.

Rahvajooksu korraldab Tapa vallavalitsus esmakordselt koostöös OÜ Nelson Timinguga. Rahvajooksu toetab samuti esmakordselt Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond Euroopa Investeeringud Leader Eesti programm, MTÜ Arenduskoda, lisaks veel Eesti Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupp ja Tapa vallavalitsus. Jooksu ootame toetama ka sponsoreid erasektorist.

Parimaid jooksjaid autasustatakse medalite, diplomite ja meenetega. Võistlusklasside võitjad saavad lisaks ka karika. Kõik osalejad saavad tasuta suppi, seega tähtis pole võit vaid osavõtt!

Juhend täpsustub, seepärast jälgige reklaami ja hoidke end asjade käiguga kursis. Juhendi leiate Tapa valla kodulehelt edasiste rahvajooksu uudiste alt lähiajal. Info tel 5649 5439.

Oleme kõik teinud selleks, et jooksupuulisi võimalikult palju jooksmata tuleks. Eelmised aastad näitasid, et Tapa valla rahva seas on tärnanud huvi tervisejooksu vastu, mida kindlasti on soosinud rahvajooksude järjepidevus ning viimastel aastatel valminud kergliiklusteed nii linnas kui vallas. Loodame, et tänava osaleb juba 150–200 jooksjat.

Tule ja osale ning kasuta head võimalust tähistada joostes või kõndides sügise algust koos perega!

Kohtumiseni jooksurajal mihklipäeval 29. septembril!

Indrek Jurtšenko, rahvajooksu peakorraldaja, kultuurispetsialist

Koolide noormeeste jalgpalliturniir

Tapa vallavalitsus koos Tapa gümnaasiumi, SK Tapa ja Tapa spordikeskusega korraldab 19. või 26. septembril Tapa gümnaasiumi koolistaadionil algusega kell 15 neljandat korda Tapa valla koolide vahelise jalgpalliturniiri kuni 9. klasside noormeestele. Karikaturniir toimus esmakordselt 2010. aastal. Turniirist loodame tänavugi osa võtma gümnaasiumi, vene gümnaasiumi, Lehtse ja Järeda Kooli ning Tapa erikooli noormeeste võistkondi. Turniir mängitakse Tapa gümnaasiumi staadionil, korraga on platsil 6+1 mängijat (võistkonnas maksimaalselt kokku 10), suluseise ei arvestata. Arvestatakse jooksvat aega ja vahetused toimuvad samuti jooksvalt, mänguaega on 2x10 minutit, mis selgub täpsemalt turniiri alguses.

Parimaid autasustatakse karikate ja medalitega ning kõikidele osavõtjatele antakse meened ja diplomid. Rändkarika saab endale turniiri võitja, mis hetkel on 2010., 2011. ja 2012. aastate turniirivõitja, Tapa gümnaasiumi noormeeste valduses. Loodame publiku rohkele osavõtule, kannustamiseks meie noori jalgpallureid uutele tublidele saavutustele! Turniiri täpne kuupäev selgub lähiajal, teavet saab Tapa valla kodulehelt www.tapa.ee uudiste ja kalendri rubriigist, Tapa gümnaasiumi kodulehelt ja plakatitelt!

Üritust korraldavad: Tapa vallavalitsus, Tapa gümnaasium, SK Tapa ja Tapa spordikeskus. Jalgpalliturniiri toetavad: Tapa vallavalitsus, Eesti Kultuurkapitali Lääne-Virumaa Ekspertgrupp, Maxima Eesti OÜ ja Vaba Tapa Kodanik.

Indrek Jurtšenko, kultuurispetsialist

Uute õpilaste vastuvõtt SK Tapa maadluse treeninggruppidesse

Treeningajad Tapa spordikeskuses alates 2.septembrist 2013

Esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 15.30–16.30 – 1.–3. klassi poisid ja tüdrukud (venekeelne grupp)

Teisipäeviti ja neljapäeviti kell 15.30–16.30 – 1.–3. klassi poisid ja tüdrukud (eestikeelne grupp)

Esmaspäeviti, kolmapäeviti ja reedeti kell 16.30–18.00 – 4.–7. klassi poisid ja tüdrukud

Kõigil tööpäevadel kell 18–20 edasijõudnud ja täiskasvanud

Uued õpilased on oodatud kõikidesse treeninggruppidesse!

Treenerid Sergei Sahno, Martin Piksar ja Allan Vinter.

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKOJAS

- 3. sept kell 18** Animafilm „Varjatud Kuningriik“. See on lenukas ja naljakas animaseiklus, mis viib vaataja peidetud maailma, millesarnast keegi pole varem näinud. Pääsmed kinopäeval enne seansi algust täispilet 3 €, eelmüügist kuni kella 16ni € 2.50, ajateenijatele (grupikülastus) 1.50 €, pensionäridele pensionitõendi alusel 1 €, eelkooliealiste laste pilet 1 €.
- 10. sept kell 20** Actionfilm „Kiired ja vihased 6“.
- 17. sept kell 20** Komöödiafilm „Identiteedivaras“.
- 18. sept kell 19** Kontsert Myrddin De Cauter (Belgia), kaas- aegne flamenco kitarr. Peale kontserti soovijatele tasuta meistrklass. Vajalik eelregistreerimine. Pääsmed 3 € ja 2 €.
- 24. sept kell 20** Seiklusfilm „Unustus“.
- 26. sept kell 19** VanaBaskiniTeater „Tule tagasi, Gabriel“. Lavastaja: Lasse Lindeman (Soome), mängivad Anne Paluver, Ene Järvis, Agnes Aaliste ja Jüri Aarma. Pääsmed 12 € ja 10 €.
- 28. sept kell 15** MTÜ Tservona Ruta
- 30. sept kell 10.30–15** Doonoripäev. Iga annetatud veredooš päästab kellegi elu. Tule doonoriks – sina saad aidata!

LEHTSE KULTUURIMAJAS

- 8. sept kell 10** – Lehtse 1. pinksi pühapäev. Algab XII hooaeg. Osalema oodatud kõik huvilised: mehed, naised, poised, tüdrukud. Mäng turniiridena. Algajad eraldi kl 9. Täiskasvanute registr algab 9.30 ja lõpeb 9.55! Täiskasvanuil osamaks 3,50 €, õpil tasuta.
- 9. sept kell 13** – Vanavanemate päeva tähistamine „Piknik memme-taadiga“ – klubi Ehavalgus ja kõik vanaemad ja –isad. Võta kaasa oma lemmikluuletus või laul, tuleta meelde vana aja lood, laulud ja mängud – st kõik, mida koos saame ette võtta! Ühine koogi-moosi mekkimine. Ilusa ilmaga kultuurimaja platsil.
- 22. sept kell 12** – Lehtse külakilb 1. mäng. Algab XI hooaeg. Võistkond kuni 4 liiget. Ootame teid, nupukad – mälumängus ei ole kaotajaid! Osamaks täiskasvanuil 2 €, õpil tasuta.
- 28. sept kell 11–13** – Kirbukas. Pakkuda võib kõike! Osta, müü ja vaheta! Palume müügi soovi korral kultuurimajale teatada ja laud broneerida! 1 laud = 1 euro.

2. septembril 2013

koolialguse pidu

8.00 kogunemine Tapa linna keskväljakul
8.15 kooliaasta avamine keskväljakul
8.30 koolialguse rongkäik
13.00 segateate jooks

19.00 Tapa Gümnaasiumi sisehoovis kontsert-tantsutütu. Esinevad ansamblid

Sibyl Vane, DND, Elina Born. disko

Pääse lastele ja noortele 2 eurot.
teistele 4 eurot

Üritust korraldavad Tapa Vallavalitsus, Tapa Gümnaasium ja Tapa Kultuurikoda

Tortajad:

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

TEATED - KUULUTUSED - TEATED

Müüa 2-toaline **korter** Tapa kesklinnas.
Hind 7500 €. Tel 5669 5135.

Müüa otse omanikult väike **vanem maja** koos kõrvalhoonetega Jootmel ja sinna kuuluv maa 0,8ha. Tel 524 3132, 5396 5491.

Müüa garaaž Tapal.
Tel 5816 6122.

Müüa heas seisukorras 3-toaline **korter** Tapal Eha tänav 15.
Hind 2900€, tel 5656 0840.

Müüa 4-toaline **korter** Tapal. Hind 4500€, tel 5648 9897.

Müüa või üürida 2-toaline keskküttega **korter** ja 1-toaline ahjuküttega **korter** Tapa kesklinnas. Tel 517 0701.

Müüa Tapa ja Tamsalu linnas ja vallas erinevas suuruses ja seisukorras **1-4-toalised korterid ning majad**. Hinnad korteritel alates 850 eurot. Täpsem info: mob 5110 478 või 322 0106, e-post: urmas.saarmets@pindi.ee
Urmas Saarmets, Pindi Kinnisvara
Aitan Teid kinnisvara ostmisel ja müümisel, kinnisvara-alane konsultatsioon tasuta.

Müüa 4-toaline korter Vahakulmus. Toad eraldi. WC ja vannituba eraldi, veetorustik vahetatud aasta tagasi. Uus veeboiler ECO. Pakettaknad. Laminaat 3 toas, 2 rõdu (lõuna ja põhjapoolne). Helistage ja küsige 524 6476.

Müüa kuivi küttepuid 40-l võrkudes (lepp, sang-lepp, kask, saar, okaspuu). Tel 504 5632.

OÜ MULTI VARIUS

1. Müüa lõhutud küttepuid (lepp, sanglepp, kask, saar, okaspuu) mõõdud vastavalt tellija soovile.
2. Müüa 3m küttepuid
3. Müüa puitbriketti, küttegraanulit (bellet), turbabriketti ja kivisüsi
4. Transport

Telefon 501 3862.

Takom Transport OÜ

Tapa küttelaos müügil

- kivisüsi
- küttepuid
- küttepuu võrgus
- kuuseklots võrgus
- turbabriketti
- puitbrikett (kandiline, ümar)
- päevalillekoore brikett
- liiv, killustik
- saematerjal
- transport

Õuna 15, tel 322 0028, 5693 0613

AVATUD E-R 8-16.30

Väljaspool tööaega kokkuleppel.

PRIMATE CAPITAL OÜ

Reisijate vedu (15+1k) Kaubavedu (külmik)
Kaevetööd (mini ekskavaator)
Hindu tasub üürida
Telef +372 5699 7000, +372 5650 0368
E-mail primatcapital@gmail.com
Koduleht primatcapital.com

OÜ LEPIKU AUTO

Ambula mnt. 2B, TAPA

- autoremonditööd
- kaevetööd väikekopaga
- kahjukäsitus kindlustustele
- treileri rent - teenus
- alumiiniumkeevitus

E-R 8-12, 13-17. Tel 505 8683
lepiku.auto@mail.ee

Kitarrimängu- huvilistel,

nii õpilastel, noortel
kui ka täiskasvanutel,
on võimalus alustada

või ennast täiendada kitarrimängus.
Alustame septembri teisel poolel.
Soovijatel helistada info saamiseks
telefonile 511 4835.

Ants Tedrekull

MCOYA
TAASKASUTAMISENI

TÖÖTAME KOOS

Toimiv taarajaam

Mis: Teie taara - meie korraldus
Kus: Tapa Säästumarketi küljel
Asukoht: Pikk 5, Tapa
Millal: 08.00 – 21.00

Baltic Operation Services OÜ | Telefon +372 6836 440 | www.moya.ee

PRO PLEKITÖÖD OÜ

Teostab järgmisi töid:

- katuste ehitus,
 - vihmaveesüsteemide paigaldus,
 - plekksepa tööd,
 - katuste ja puitfassaadide soojustamine ja renoveerimine.
- Meie plekikoda valmistab erinevaid plekksepa töid (katuseluugid, korstnamütsid, läbiviigud, eri-möödulised veeplekid jne). Kui soovid plekk-katust, siis plekk-katust küsi otse plekksepa-delt.

Info: tel 5556 0167, pro.plekitoed@gmail.com

Nomiaska OÜ

teostab järgnevat töid:

- Välis vee- ja kanalisatsioonitrasside paigaldus
- Santehnilised tööd siseruumides (ka boilerite puhastus, nõudepesu- ja pesumasinade paigaldus)
- Vee- ja kanalisatsioonirikete kiire likvideerimine siseruumides
- Võrk- ja moodulaedade paigaldus
- Vihmaveerennide ja -kogujate puhastamine ja parandamine
- Erinevaid ehitustöid

Tel: 508 2716, e-mail: nomiaskaoy@gmail.com

Tapa Ehitus OÜ

teostab soodsalt järgmiseid töid:

- Ehitustööd
- Remonditööd
- Viimistlustööd
- Omaniku järelvalve
- Torutööd
- Haljastustööd
- Aedade ehitamine
- Kivi ja puitterrassid
- Talvel katustelt lume koristamine

Telefon 5343 7995

E-post tapaehitus@hotmail.ee

Kohalik ehitusega tegelev ettevõtte

RAM Builder OÜ

teostab järgmisi töid:

- Üldehituslikud tööd, sise- ja välisviimistlus, plaatimine, pottsepatööd jne
- Soojustamistööd – katusealused, seinad, vundamendid
- Viil- ja lamekatused, lisatarvikud müük-paigaldus
- Erinevate plekkliistude ja liiteplekkide tootmine ja paigaldus
- Akende ja uste müük ja paigaldus
- Santehnilised tööd – kaevetööd, välistrassid ja sisetööd
- Fassaaditööd
- Elektritööd

Samas on võimalik meilt tellida soodsate hindadega ehitusmaterjale koos transpordiga.
Õuna 15, Tapa. Tel 5598 3983, 5806 7240.

UUED VALLAKODANIKUD

Olga Gorodnova (Tapa) 25.07.2013
Maria-Loviise Saariste (Tapa) 26.07.2013
Markus Tali (Tapa) 28.07.2013
Gerli Anni (Tapa) 4.08.2013
Egon Egert Bugera (Moe) 4.08.2013
Mariell Meriroos (Tapa) 7.08.2013
Joosep-Joonatan Skriabin (Tapa) 14.08.2013

ÕNNITLEME EAKAID!

Auguste Pikkoja (Tapa) 28.08.1913 100
Aleksandra Marõševa (Tapa) 04.08.1919 94
Vaike-Marie Davel (Tapa) 25.08.1920 93
Valve Mõtuste (Tapa) 01.08.1922 91
Emilie-Auguste Jõgisaar (Lehtse) 12.08.1922 91
Leonhard Vernik (Tapa) 14.08.1923 90
Heino Bötcher (Tapa) 06.08.1928 85
Aksel Järveldaid (Tapa) 04.08.1933 80
Laine Palu (Tapa) 06.08.1933 80
Luule Kaljola (Tapa) 09.08.1933 80
Veera Kaukvere (Jäneda) 21.08.1933 80
Zinaida Dorofeeva (Tapa) 23.08.1933 80
Evi Remlik (Läste) 01.08.1938 75
Vladimir Tolstentkov (Tapa) 01.08.1938 75
Valentina Azarevich (Tapa) 03.08.1938 75
Tiiu Rindla (Tapa) 07.08.1938 75
Liudmila Sosulina (Tapa) 20.08.1938 75
Õie Rang (Tapa) 21.08.1938 75
Eve Neemela (Tapa) 27.08.1938 75
Ülo Straus (Tapa) 31.08.1938 75
Mare Laane (Saiakopli) 04.08.1943 70
Aime Lippasaar (Tapa) 08.08.1943 70
Lidia Žuravskaja (Tapa) 09.08.1943 70
Endel Lausmaa (Moe) 15.08.1943 70
Rein Raidma (Tapa) 17.08.1943 70
Bronislav Ulyanitskiy (Tapa) 23.08.1943 70
Anne Leete (Tapa) 27.08.1943 70

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Ermilde Leevik (Tapa) 1.11.1923 - 31.07.2013
Anastasia Kuzmina (Moe) 28.11.1923 - 1.08.2013
Nadezda Aleshko (Tapa) 25.09.1928 - 4.08.2013
Jakob Paks (Tapa) 12.05.1930 - 9.08.2013
Victor Sinichuk (Tapa) 15.05.1936 - 9.08.2013

VII TAPA VALLA RAHVAJOOKS

29. septembril 2013
Tapa linnastaadionil

12:00 8 km põhijooks (täiskasvanud ja PT 16)

4 km jooksu start (PT 14)

4 km kepikõnni start

12:05 lastejooksud
(PT 6A ja PT 10A)

Tasuta supp
ja
rajateenindus

Tapa valla ajaleht Sõnumed - Roheline tn 19, Arenduskoda
Üldinfo – tel 325 8690, faks 325 8695.
Ajalehte saab lugeda – tapa.ee,
e-post: sonumed@arenduskoda.ee, heiki@arenduskoda.ee
Toimetaja Heiki Vuntus – tel 325 8696, mobiil 5648 5208
Küljendaja Liina Kald – tel 322 9673, mobiil 528 7998
Trükitud trükikojas Trükis – Pargi 27F, Jõhvi, tel 337 2666
Trükiarv 3600. Leht ilmub üks kord kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Roheline tn 19 E-R kell 9–16.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.

Viru Matusebüroo

1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134

e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + 24h surnutransport
- + matuste korraldamine
- + kirstud, urnid, plaadid
- + matusetarbed
- + krematooriumi teenused

